

Motion till riksdagen 2009/10: MJ261

av **Rosita Runegrund (kd)**

Strandstädning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att strandstädning av Bohuskusten bör bli en nationell angelägenhet.

Motivering

Bohuskusten är ett av Sveriges populäraste områden för rekreation. Varje sommar fylls kobar, skär och karakteristiska kala klippor av mängder med glada turister och bofasta som kommer för att sola, bada och idka andra friluftaktiviteter. Bohuskusten representerar en skärgårdsmiljö som saknar motstycke i Europa utanför Norden. Bohusskärgården är inte enbart en lokal eller regional angelägenhet utan är i allra högsta grad av nationell och internationell betydelse, både vad gäller biologiska och turistiska värden.

Tyvärr hotas skärgården av att det varje år driver in skräp i stora mängder till kusten. Av Nordsjöns totala skräp tar Bohuslän emot mer än 10 procent trots att kusten utgör mindre än 2 procent av den totala kustlinjen kring Nordsjön. Det finns många noggrant utförda studier där man spårat var skräpet kommer ifrån respektive vart skräpet tar vägen.

Strandstädning har bedrivits i Bohuslän under åtskilliga år. Sedan 1992 sker en samlad och systematisk strandstädning av hela kusten. Länsarbetsnämnden har genom arbetsmarknadsåtgärder kunna bemanna stränderna med personal. Trots Bohuskustens biologiska betydelse parat med dess turistfunktion för hela landet, förutsattes kommunerna tidigare genom arbetsmarknadsåtgärder lösa effekterna av ett globalt snedbeteende som har omfattande miljökonsekvenser.

Strandstädningen har trots länsarbetsnämndens bidrag varit en ekonomiskt tung uppgift för många av kommunerna. Kostnaden beräknas för Bohuskustens del till minst 15 miljoner kronor (Göteborgsregionens kommunalförbund). Det statliga bidraget har varit helt avgörande för flertalet av kommu-

Fel! Okänt namn på

nerna för att de överhuvudtaget skulle kunna satsa egna medel i projektet. Detta är helt förståeligt eftersom nedskräpningen är en nationell och internationell fråga och knappast enbart en kommunal angelägenhet. Kusten är ett nationellt intresse för friluftsliv. Osäkerheten från länsarbetsnämndens sida om möjligheten att kunna bidra med omkostnadsmedel och osäkerheten kring arbetsmarknadsläget inför varje städsäsong har skapat en stor osäkerhet där hela strandstädningens arbetet varje år har hängt på en skör tråd.

Under sådana förhållanden har kommunerna inte haft några starka motiv för att investera i bättre utrustning eller organisation. Framför allt har detta gällt båtar. Flera kommuner har hankat sig fram med småbåtar på ett från arbetarskyddssynpunkt helt oacceptabelt sätt. Att strandstädningen under alla dessa år kunnat bedrivas utan att en enda allvarlig olycka inträffat är enastående.

I samband med att länsarbetsnämnderna avskaffades blev det än mer betungande för kommunerna då det inte naturligt har funnits personella resurser att tillgå. Det bör dock utvecklas nya former för hur staten på olika sätt kan ta sitt helhetsansvar för strandstädningen både i form av ekonomiska och personella resurser. En väg att gå är att staten tar sitt ansvar och likställer strandstädningen med övriga miljöuppdrag. Det skulle uppfattas ute i Europa som att Sverige ser allvarligt på den nedskräpning som pågår längs våra kuster och att detta är ett gemensamt ansvar som inte bara kan åläggas några enskilda kommuner. I betänkande 2008/09: MJU1 hänvisas det tillbaka till utskottets tidigare yttrande i betänkande 2007/08: MJU9 att problemet bör angripas i grunden och att det behövs regionala och lokala projekt som fokuserar på opinionsbildning gentemot vissa grupper för att på så vis kunna minska nedskräpningen. Utskottet menade då också att regeringen avsätter pengar och att inget mer i nuläget bör göras. Sedan dess har det dock skett vissa positiva saker. Naturvårdsverket har under våren 2009 beslutat att skjuta till 7,5 miljoner kronor under förutsättning att pengar satsas även från regionen. Flera berörda Bohuskommuner har beslutat att bidra med sammanlagt 1,5 miljoner kronor per år. Det är mycket glädjande att det nu kan bli en lösning men det är viktigt att det tas ett helhetsgrepp och att lösningen blir långsiktig.

För att få effektivitet och kontinuitet krävs samordning och ett ekonomiskt helhetsansvar från statens sida. Det enorma arbete som strandstädarna på Bohuskusten utfört skulle därmed få ett erkännande.

Stockholm den 1 oktober 2009

Rosita Runegrund (kd)